

Īsziņas

Aicina izmantot Uzticības tālrūni

Līdz 4.septembrim pedagogiem un vecākiem ir iespēja zvanīt uz Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas bezmaksas uzticības tālrūni 116111 un saņemt profesionālas psiholoģiskas konsultācijas un atbalstu par sev aktuāliem jautājumiem saistībā ar attiecībām ar bērniem. Uzticības tālrūnis bērniem un pusaudžiem strādās visu diennakti un ir bezmaksas, zvanot no jebkuras telefona līnijas. Palīdzību un atbalstu zvanītājiem sniegs profesionāli psihologi.

Sveiciens no Ministru prezidentes

Ministru prezidente Laimdota Straujuma masu medijiem, tostarp "Vadugunij", atsūtījusi apsveikumu 1.septembrī. Viņa uzsver, ka Latvijai ir nepieciešama izglītības reforma, kas ceļ izglītības kvalitātes līmeni: "...šai reformai jābūt skaidrai, nesasteigtai un balstītai katra reģiona un pašvaldības kopīgā attīstības redzējumā. Tāpēc novēlu visiem izturību un izpratni šajā pārejas periodā, kamēr reforma tiks īstenota..."

Svētdien - Tēva diena

Svētdien Latvijā jau septīto gadu pēc kārtas būs Tēva diena. To ieviesa ar domu godināt tēva lomu ģimenē un sabiedrībā.

Būs lauku labumu tirdziņš

12.septembrī no plkst. 9.00 līdz 14.00 laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra (Brīvības ielā 61) notiks ikmēneša tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kur varēs iegādāties dažādus lauku labumus, amatniecības izstrādājumus, sezonas ogas un dārzeņus no vietējiem zemniekiem, mājražotājiem un amatu meistariem. Par omulīgu gaisotni gādās Tilžas pagasta kultūras kolektīvi.

Foto - E.Gabranovs

Konferenci atklāj bērni. Viļakas novada izglītības darbinieku konference iesākās ar skolotājas Ineses Lāces audzēkņu (foto) priekšnesumu. Tāpat pedagogus priecēja Upītes bērni ar leļļu teātra uzstāšanos. Novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs neslēpa, ka arī pieaugušie ilgojas būt bezrūpīgi, tikpat draiskulīgi kā bērni. "Visu ko dzīvē varam sasniegt, bet bērniņu neatgriezīsim. Varbūt sirmā vecumā..., varbūt."

Uz skolu prom un *basta!*

Edgars Gabranovs

Ierasts, ka pirms katra jaunā mācību gada sākuma pedagogi sanāk kopā, lai izglītības darbinieku konferencēs pārrunātu aktualitātes. Tās neizpalika arī šogad gan Viļakā, gan Balvos.

Viļakas novada pedagogi 26.augustā strādāja gan metodiskajās apvienībās, gan uzklaušija Latvijas Izglītības iniciatīvu centra direktori Daigu Zaķi, kura atgādināja, ka šis mācību gads ir īpašs ar to, ka gan valdība, gan Izglītības ministrija kā vienu no galvenajām prioritātēm izvirzījusi kvalitatīvas izglītības principus. Provocēta, vai līdz šim pedagogi strādājuši nekvalitatīvi, lektore paskaidroja, ka nekas jau kardināli nav mainījies: "Problēma ir tā, ka nereti netiek izskaidrots, kas aiz kaut kāda uzstādījuma slēpjas. Tā pati kvalitatīvā izglītība... Politiski izvirza mērķi, turpretim skolotājs nesaprot, kas tad man šogad jādara citādāk. Pedagogi ir neizpratnē uzskatot, ka arī līdz šim viņi strādāja kvalitatīvi. Viņi taču nehalurēja! Te nu varētu būt sabiedrības un nevalstisko organizāciju loma, kas nāk kopā un profesionāli analizē, ko un kā labāk darīt?" Jautāta, vai konferencē prezentētie 7 kvalitatīvas izglītības principi ir risinājums jeb recepte šī mērķa īstenošanai, D.Zaķe atzina, ka 'jā': "Tas, kas pietrūkst mūsdienu

pedagogiem gan Latgalē, gan citos reģionos, ir neprasme profesionāli analizēt savu darbu. Daudziem pedagogiem šķiet, ka, uzsākot šādu diskusiju, viņus kāds kritizēs. Vēl kādam, iespējams, liksies, ka viņš izskatīsies nelāgi vai pat kāds viņu nosauks par duraku. Tas ir nepareizi! Profesionālajai analīzei ir jābūt – ko mēs šajā gadā esam sasnieguši, ko mēs gribam sasniegt nākamajā gadā? Katrā nozarē analizē, kā strādāt labāk un citādāk. Skolotāji, manuprāt, ir galvenie dzīves virzītāji, kuri strādā ar bērniem un veicina viņu dzīves uzlabošanu. Arī vecākiem novēlu būt drosmīgākiem un aktīvākiem. Bieži vien vecākiem liekas, ka labāk neko nejaudāšu skolotājam, jo es no tā neko nesaprotu. Labāk bērnu ielikšu skolā, kas ir tāda kā drošības kastīte, un tālāk lai viss notiek, kā pedagogus vēlas. Mudinu vecākus interesēties, kas skolā notiek tieši tā un ne citādāk, ko bērns tur iegūst vai neiegūst. Vecāki taču ir atbildīgi, kā veidosies viņu bērnu dzīve. Nekautrējieties arī, iespējams, no dumjiem jautājumiem! Skolotājs taču ir tas, kuram ir jāpalīdz!"

D.Zaķe nešaubās, ka gaisma ir jebkura tuneļa galā. Viņa skolotājiem novēl domāt par savu profesionalitāti: "Mājās esat laba mamma, vecmamma, bet, pārkāpjot skolas sliekšni, jāklūst par labu profesionāli, it īpaši mūsdienās, kad izmaiņas notiek gandrīz vai katru dienu. Skolotājs ir spiests tam visam iet līdzi."

* Turpinājums 2.lpp.

Nākamajā vadugunī

● Šurp, grāmatas, uz skolu!
Sācies jaunais mācību gads

● Divos mēnešos trīs kāzas
Kā precas Amerikā, Ungārijā un Latvijā

Ciemojamies Igaunijā.

4.lpp.

Sacenšas velosipēdisti.

11.lpp.

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Šodien ir 1. septembris - diena, kad ne tikai skolēni sāk jaunu mācību gadu, bet arī strādājošie atgriežas no vasaras atvaļinājumiem. Atšķirot "Vaduguns" kalendāra septembra lapu, jūs ieraudzīsiet manu foto. Ja atceraties, tad šogad avīze svinēja 65. dzimšanas dienu un kalendārām izvēlējās vēsturiskas foto no katra žurnālista rakstītajām tēmām. Es vēlējos, lai septembrī būtu mani *apraķstītie* labākie sportisti vai kultūras darbinieki, *baltās* sievas jeb bagātie mūspuses folkloras ansambļi. Tā kā pati gan fotografēju, gan intervēju cilvēkus, bildes ar mani un jums vienkārši nebija. Jā, man patīk paskraidīt, - vai tie ir iesildošie maratona pieci kilometri, vai tā ir orientšanās mežā, vai rīta skrējieni, kas pēc vasaras peldēm palicis otrā plānā un nu būtu jāatsāk. Noteikti savās vingrošanas nodarbībās pielietošu kaut ko no "Helsus" festivālā gūtājam atziņām par jogu, meditāciju un citām garīgajai un fiziskajai veselībai derīgām lietām. Īpaši šajā festivālā *uzrunāja* Māris Žunda - vienkāršs Rīgas puisis, kurš strādā birojā devītajā stāvā. Viņš saskāries ar veselības problēmām, kuras atrisinājis... aukstumā. Nu viņu sauc par aukstummili, viņš ir vesels un ledainā āliņģi var izturēt pat vienpadsmit minūtes. Pārdomas, kā uzlabot dzīves kvalitāti, imunitāti, kā mainīties, droši vien ir aktuālas daudziem cilvēkiem, tāpēc septembrī jums novēlu katram atrast savu veselības un dzīvotprieka atslēdziņu!

Latvijā

Svin Zinību dienu. 1. septembrī Latvijā svin Zinību dienu, kad skolas un augstskolas sāk jauno mācību gadu. Latvijā ir 832 vispārīgizglītojošās skolas, kurās izglītību iegūst vairāk nekā 200 000 skolēnu, un 61 augstskola, kurās mācās aptuveni 90 tūkstoši studentu.

Aizvada mācības. Ventspils tuvumā 27. augustā atklātā jūrā norisinājās starptautiskās pretterorisma mācības "Baltic Maritime Exercise 2015". Tajās piedalījās specvienības no Lietuvas, Igaunijas, Polijas un Vācijas, kā arī pārstāvi no citām ES pretterorisma vienību asociācijām "ATLAS" vienībām. Mācības atbalstīja arī Valsts robežsardze ar tehnisko nodrošinājumu.

Liegs braukt ar jaudīgiem auto. Satiksmes drošības uzlabošanā uzsvars jāliek uz šoferu izglītošanu un autovadītāju slēpto uzraudzību. Tāpat nepieciešams piemērot liegumu jauniem šoferiem braukt ar jaudīgiem auto. Lai satiksmes drošības situāciju uzlabotu, ir jāiegulda līdzekļi, jo pašas no sevis problēmas neatrisināsies - ir jāstrādā pie policistu un autovadītāju izglītības līmeņa celšanas, stingrākas šoferu kontroles un tehnisko līdzekļu ieviešanas, kas atvieglotu policijas darbu.

"Prāta vētra" noslēdz turneju. Ar koncertu Rīgā "Prāta vētra" noslēdza šīs vasaras koncertturneju "7 soļi svaiga gaisā". Kopumā koncertturnejas koncertus klātienē vērojuši teju 100 000 klausītāju. Rīgas koncertā apmeklētāju skaits sasniedza 45 000, bet vēl vismaz 50 000 grandiozajam šovam sekoja līdzīgi no apkārtējo māju balkoniem, autobusu jumtiem un tiešraidē.

Sausākais augusts. Nokrišņu daudzums augustā Latvijā nav sasniedzis pat trešdaļu no normas, un augusts kļuvis par sausāko kopš 2002. gada. Vismazāk nokrišņu bijis Alūksnē. Sausuma ietekmē upēs saglabājas ļoti zems ūdens līmenis, kas daudzviet sasniedzis pēdējo gadu rekordus.

Latvijā mazs intelektuālais potenciāls. Lai notiktu izmaiņas attieksmē pret bērniem, vajadzīga kolektīvā intelekta pozitīvā summa, bet Latvijā ir ļoti mazs intelektuālais potenciāls, tā sabiedrību vērtē bērnu ārsts, reanimatologs Pēteris Kļava. Ārsts vienmēr bijis pret nāves sodiem, bet, redzot šonedēļ Kokneses pusē izvaro to desmit mēnešus vado zinātni, viņš secinājis - šādos gadījumos par nāves sodu runāt būtu pelnīti.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv)

*Sākums 1.lpp.

Uz skolu prom un *basta!*

Kopilde. Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu izglītības iestāžu vadītāji.

Visam jābūt sabalansētam

Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pieļauj, ka viens no strīdīgākajiem un retoriskajiem jautājumiem pasaulē ir izglītības kvalitāte: "Ļoti abstrakts jēdziens, tomēr man šķiet, ka kvalitatīva izglītība ir tad, ja viss ir sabalansēts. Tās ir zināšanas, tas ir garīgums, tā ir inteliģence un veselība. Lai jums izdodas nodot savas zināšanas jaunajai paaudzei! Manā izpratnē skolotājs ir pasaules gaisma. Jūs esat Latvijas gaisma - nesiet šo gaismu mūsu skolēniem, mūsu nākotnei!" Arī Viļakas Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Sarmīte Šaicāne, kura šodien, 1. septembrī, oficiāli kļūs par Viļakas Valsts ģimnāzijas direktori, kolēģiem atgādināja, ka Izglītības ministrija šogad izvirzījusi trīs prioritātes: izglītības kvalitāti, tiesiskumu, tostarp katra pedagoga lojālu attieksmi pret savu valsti un skolēnu drošību: "Vienmēr esam bijuši stipri un gatavi pārmaiņām. Mūs spāros paceļ kritika, nevis tā piespiež pie zemes." Jautāta, kādas ir pārdomas, mainot darbavietu, S.Šaicāne atzina, ka sajūtas ir divējādas. "Pēc pieciem gadiem atgriezos ģimnāzijā, jo gribu strādāt savā skolā. Gribu nest pozitīvas pārmaiņas," viņa paskaidroja. Tincināta, vai gaidāmas kardinālas pārmaiņas, skolas direktore paskaidroja, ka par to pārāgi runāt, jo darbam jāiet pa priekšu, nevis otrādi. Viņa informēja, ka provizorisks dati liecina, ka Viļakas novada skolās šogad mācīsies par 33 skolēniem mazāk: no 1. līdz 12. klasei - 557; pirmsskolas vecuma bērni uz 1. septembrī - 72.

Viļakas novada izglītības darbinieku konferencē sveica pedagogus, kuri uzsāks darbu jaunās amatos: Žīguru pamatskolas jauno direktori Sanītu Orlovsku; Vidūču pamatskolas direktores vietnieci izglītības jomā Vitu Dortāni; Viļakas Valsts ģimnāzijas direktores vietnieci metodiskajā darbā Santu Bondari un skolotāju Rolandu Kuzminu; Karīnu Aleksejevu un Valentīnu Cīrceni, kuras strādās Medņevas pirmsskolas izglītības iestādē "Pasaciņa"; Kristīni Vasiljevu un Solvitu Aleksandrovu (Žīguru PII "Lācītis"); Lindu Tokarevu-Kušneri (BJSS) un Tamāru Makarovu (Viļakas pamatskolā). Tāpat paldies vārdus kolēģi veltīja nu jau bijušajai Žīguru pamatskolas direktorei Svetlanai Romānei par godprātīgi veikto darbu un nu jau

Viļakā. (Foto no kreisās) Latvijas Izglītības iniciatīvu centra direktore Daiga Zaķe, Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un Viļakas Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Sarmīte Šaicāne.

Jaunie skolotāji. Konferencē Balvos no četriem jaunajiem pedagogiem, kuri darbu uzsāks Balvu un Rugāju novados, ziedus saņēma Klinta Andža (foto - no kreisās) un Paula Fjodorova.

bijušajai Viļakas novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītājai Sarmītei Šaicānei, kura turpmāk vadīs skolu.

Viennozīmīgi, klātesošie vēlējās uzziņāt, kas turpmāk vadīs izglītības pārvaldi. S.Maksimovs informēja, ka ne par ko nevajag uztraukties: "Viss būs, bet ne uzreiz."

Apsveikumi neizpalika arī Balvos

Arī Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu izglītības darbinieku konferencē neizpalika ne apsveikuma vārdi, ne novēlējumi. Visu pašvaldību pārstāvji, tostarp Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Lidiya Siliņa, atgādināja, ka skolotāji ir tie, kuri iesēž zinību sēklas. "Vēlu, lai daudzās un dažādās sēklas jums kļūtu tikai auglīgā augsnē," teica

L.Siliņa. Savukārt Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Nora Apine atzina, ka regulāri gaidām pārmaiņas. "Bieži kritizējam valdību, jo, mūsaprāt, viņiem jāmainās. Kritizējam deputātus - arī viņiem jāmainās. Sāksim paši ar sevi!" vēlēja viņa.

Šogad trīs novadu skolās darbu uzsāka četri jauni pedagogi: Paula Fjodorova - Briežuciema pamatskolā; Aiga Jansone - Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā; Klinta Andža - Balvu Valsts ģimnāzijā un Oskars Piliņš - Rugāju novada vidusskolā. Savukārt Atzinības rakstus saņēma pedagogi, kuri šogad aizgājuši pelnītā atpūtā: Sarmīte Cunska, Voldemārs Čeksis, Ruta Čekse, Anita Pakalnīte, Svetlana Zabolotņeva un Ivars Vītols.

Vai Latgales augstskolas ir konkurētspējīgas ar citām?

Viedokļi

"Darbu sev nemeklēju..."

KRISTAPS KEIŠS, Profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības iestādes "Praktikums" direktors

rantūrā Rēzeknes Augstskolā. Latvijas Universitātes promocijas padomes priekšsēdētāja aicināja pārnākt studēt uz LU, atteicos, jo studiju procesa organizācija, studiju vide, zinātniski pētnieciskā darbība un profesoru profesionālais sniegums ir nesalīdzināmi augstāks RA. Par to liecina RA starptautisko konferenču ārvalstu dalībnieku skaits un publikāciju citējamība.

Pašlaik strādāju Jūrmalā, Profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības iestādē "Praktikums" par direktoru. Amatu savienošana kārtībā - arī par sociālo darbinieku darbā ar psihiatrijas klientiem stacionārā, vadu lekcijas sociālā darba speciālistiem, pedagogiem, skolu atbalsta personālam un medicīnas māsām un viņu palīgiem. Papildus strādāju Eiropas Tālmācības vidusskolā par pedagogu. Jau piecus gadus vadu Ziemeļeiropā vienu no ietekmīgākajām profesionālajām organizācijām - Latvijas Sociālo pedagogu federāciju, kas ap sevi pulcējis kaimiņu - igauņu, lietuviešu un somu - organizācijas, ieņemot padomes priekšsēdētāja amatu.

Rēzeknes Augstskolu (RA) absolvēju 2009.gadā, kad vēl strādāju reģionālajā atbalsta centrā "Rasas pērles", iegūstot profesionālo bakalaura grādu izglītības zinātnē un sociālā pedagoga kvalifikāciju. Turpināju studijas Vadības un sociālā darba augstskolā "Attīstība", kur ieguvu profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā ar specializāciju sociālo institūciju vadībā. Pašlaik studēju dokto-

Esmu strādājis gan par sociālo institūciju vadītāju, gan augstskolā par studiju daļas vadītāju un lektoru, gan par studiju programmu direktoru. Piedalījos

likumprojektu izstrādē un dažādu politisko iniciatīvu iesniegšanā.

Darbu sev nemeklēju, to vienmēr mainu, ja piedāvā izdevīgākus noteikumus un augstāku atalgojumu. Mēnesī pat vairākas reizes saņemu darba piedāvājumus, to vidū - par izglītības iestāžu vadītāju, studiju programmu direktoru, metodiķi, lektoru un ierēdni valsts pārvaldē.

Rēzeknes Augstskolas bakalaura programmā gūtās zināšanas, attīstītās prasmes un personības izaugsme deva spēcīgu pamatu, kas joprojām notur mani darba tirgū un ļauj konkurēt savā nozarē un ar to saistītajās. Studiju kursi pakārtoti secīgi personības attīstībai un izaugsmei, papildus mans kurss izgāja vadības treniņus, kas bija bez maksas. Lektoru sniegums bija neatkarotami smalks un saturīgs, koncentrējoties uz konkrēto sociālā pedagoga darbā. Joprojām ar savām zināšanām varu apmācīt citus, konsultēt un apmācīt jaunus darbiniekus, ievadu darbā, dalos ar zināšanām visā Latvijā un Baltijā sociālā darba un sociālās pedagogijas jomā. Pašlaik esmu iesaistīts Eiropas projektā sociālo pedagogu sadarbības tīkla izveidē, kur pildu vadošās organizācijas pārstāvja pienākumus.

Rēzeknes Augstskolas diploms – konkurētspējas garants

ANGELIKA JUŠKO-ŠTEKELE, RA studiju prektore

Rēzeknes Augstskola (RA) kopš tās dibināšanas kļuvusi par vienu no vadošajiem reģiona izglītības, zinātnes un kultūras centriem. Tā piedalās reģiona un valsts izglītības, valodas, kultūras un tautsaimniecības politikas plānošanā un īstenošanā. Latvijas un ārvalstu darba tirgum tiek sagatavoti konkurētspējīgi speciālisti.

Atsaucoties uz Latvijas tautsaimniecības attīstības prioritātēm, RA īsteno četrus resursietilpīgus studiju virzienus: Mehānika, metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības; Arhitektūra un būvniecība; Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācija, datorvadība un datorzinātnes; Ražošana un pārstrāde. Saskaņā ar RA darbības un attīstības stratēģiju RA darbība vērsta uz daudzveidīgu tehnoloģisko risinājumu apguvi, izstrādi un pānesi, kas notiek 12 no 14 studiju virzieniem.

Studijas RA paredz ne tikai akadēmisku izglītības ieguvu, bet arī mērķtiecīgu profesionālo iemaņu veidošanu, kas notiek profesionālajās praksēs, pētnieciskajās ekspedīcijās, lauka pētījumos u.c. uz profesionālo specializēšanos vērstos pasākumos. Studiju virzienu daudzveidība piedāvā

katram reflektantam iespēju izvēlēties sev tīkamu un Latvijas darba tirgū pieprasītu izglītību kā inženierzinātnēs, tā arī humanitārajās, inženieru un sociālajās zinātnēs. Vides inženierzinātnes, informāciju tehnoloģijas un pedagogijas virzienos ir nodrošinātas pilna cikla studijas, ieskaitot doktora studiju programmas.

Studiju un pētnieciskajā procesā tiek izmantotas ar mūsdienīgām iekārtām aprīkotas laboratorijas - mehatronikā, vides inženierzinātnēs, sociālajā rehabilitācijā, dizainā u.c. Studiju pētnieciskie darbi RA tiek izstrādāti pēc darba devēju pieprasījuma. Nereti jau studiju laikā studējošie atrod savu nākamo darbavietu, jo RA ir izveidots plašs sadarbības tīkls ar valsts, pašvaldības un nevalstiskajām organizācijām. RA Mūžizglītības centrā tiek piedāvāts daudzveidīgs mūžizglītības programmu klāsts.

Pēdējos trīs gados RA ir noturējusi samērā patstāvīgu studējošo skaitu, ierindojoties 7. vietā 17 Latvijas valsts augstskolu vidū. 2009. gadā un atkārtoti 2014. gadā RA diplomu pielikumiem piešķirta Eiropas Atzinības zīme, kas apliecina RA iegūstamās izglītības atbilstību visaugstākajiem Eiropas kvalitātes standartiem, kā arī liecina par to, ka RA sekmīgi organizē darbu un iekļaujas Eiropas Savienības augstākās izglītības telpā.

RA ir daudzi izaicinājumi nākamajam darbības un attīstības periodam. Tie paredz RA kļūt par vadošo inženierzinātņu studiju, pētniecības un inovāciju centru Austrumlatvijā, piedāvāt zinātnē balstītas, uz inovatīvu tehnoloģiju apguvi, piemērošanu un izstrādi vērstas starpdisciplināras studiju programmas, pievilcīgu un modernu studiju un pētniecisko vidi, sagatavojot konkurētspējīgus speciālistus reģiona, valsts un starptautiskajam darba tirgum un vienlaikus kāpinot studiju kvalitāti.

Viedokļus uzskatīja I.Zinkovska

Rugājos

M.Sprudzāne

Finansiāli atbalsta Svarbumbu celšanas asociāciju

Izskatīja Latvijas Svarbumbu celšanas asociācijas lūgumu finansiāli atbalstīt Rugāju novada sportistu dalību Eiropas čempionātā Kauņā, Lietuvā. Tā kā Rugāju novada profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāde "Sporta centrs" ir Latvijas Svarbumbu celšanas asociācijas biedrs un ik gadu veic biedra naudas maksājumus un rīko svarbumbu celšanas atklāto čempionātu par saviem līdzekļiem, būtu samērīgi segt transporta izdevumus. No novada pašvaldības šī gada pamatbudžeta izdevumu sadaļas "Neparedzēto izdevumu fonds" piešķir 90 eiro transporta izdevumu segšanai.

Piešķir vienreizēju prēmiju

Izskatīja biedrības "Mednieku, makšķernieku klubs "Mieriņi"" lūgumu piešķirt kompensāciju A. O. par vilka nomedišanu. Piešķir vienreizēju prēmiju - 75 eiro.

Nosaka maksas pakalpojumus aprūpes centrā

Izskatīja Rugāju novada pašvaldības iestādes "Sociālās aprūpes centrs "Rugāji"" vadītājas Sarmītes Pērkones lūgumu noteikt maksu par konferenču zāles nomu, kā arī maksu personām, kuras nesaņem sociālās aprūpes pakalpojumus, par istabiņas īri (vecajā aprūpes centra ēkā) un ēdināšanas pakalpojumu. Noteica maksu par konferences zāles izmantošanu stundā - 5 eiro (bez PVN), par istabiņas īri vecajā sociālās aprūpes ēkā vienam cilvēkam - 3 eiro dienā, par ēdināšanu dienā - 3,30 eiro.

Nekustamos īpašumus nodos atsavināšanai

Nolēma sagatavot atsavināšanai nekustamo īpašumu "Bezdelīga" 3,4 hektāru platībā Rugāju novada Lazdukalna pagastā. Uzdeva novada domes Pašvaldības mantas novērtēšanas komisijai, pieaicinot vienu vai vairākus sertificētus ekspertus, novērtēt nekustamo īpašumu "Bezdelīga". Atsavināšanai uzdeva sagatavot arī nekustamo īpašumu "Noriņas" 3,4 hektāru platībā Rugāju novada Lazdukalna pagastā.

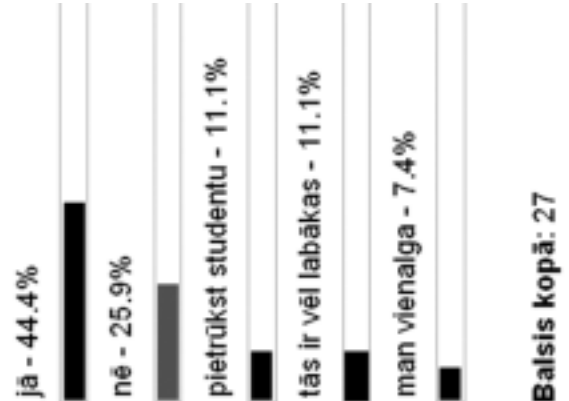
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Apmeklētāju aptauja

Vai Latgales
augstskolas ir
konkurētspējīgas ar
citām?

Vadugunieši pusstundā četrreiz šķērso Krievijas robežu

Piektdien "Vaduguns" kolektīvs devās uz Igauniju, lai, atvadoties no vasaras, kopā lietderīgi pavadītu vienu dienu neformālā gaisotnē. Jāpiebilst, kārtējo reizi pārliecinājāmies, ka nav jābrauc tūkstošiem kilometru, lai iepazītu un apskatītu apbrīnas vērtus objektus. Netālu no Varskas *vaduguniešiem* bija unikāla iespēja pat četrreiz likumīgi šķērsot Krievijas Federācijas robežu. Tā ir vieta, kur nelielu ceļa posmu atļauts izbraukt cauri, neizkāpjot no transportlīdzekļa.

Vēl dzimtenē. Pirmais pieturas punkts - Veclaicenes pagasts, kur *vaduguniešiem* pievienojās zinošā gide Maija, ir Vēsmas Kravales un Sanitas Karavoičikas (foto) dzimtene. Izrādās, blakus esošajā ezerā, vēl maza būdama, redaktora vietniece Sanita pat slikusi.

Pilsdrupās. Zinaida Logina, Sanita Karavoičika, Vēsma Kravale, Skaidrīte Gugāne un viņas dēls Kristiāns Vastselinas pilsdrupās. Interesants bija gides stāstījums par pili, kuras būvniecība aizsākās tālajā 1342.gadā.

Pie interesanta auto. Maruta Sprudzāne izmantoja iespēju nofotografēties pie savdabīga auto, uz kura bija skatāmas vēsturiskas ainas un tērpi.

Re, Krievija! No Podmocas ciema Peipusa krastā var vērot Krievijas Federācijas teritoriju, tostarp pareizticīgo baznīcu.

Kopbilde karjerā. Piusā *vadugunieši* noskaidroja, ka tur atrodas Austrumeiropas lielākā sīkspārņu ziemošanas kolonija.

Sievu alā. Gide Maija lieliski pārzināja ne tikai igauņu valodu, bet arī vietas, kuras parasti tūristiem nerāda, tostarp sievu alas. Tās no lielajām jeb viru alām atšķiras ar maziem izmēriem. Neskatoties uz nelielu alu izmēru un gaismas neesamību, Sanita, Zinaida un Skaidrīte ar meitu Līgu pārliecinājās, ka tur var diezgan ērti pārvietoties.

Piusas smilšu alās. Smilšakmens alas veidotas ar rokām, izrokot smiltis stikla ražošanai no 1922. līdz 1966.gadam. Jāpiebilst, Zinaida Logina pārliecinājās, ka alās ir drēgns.

Pie krātera. Skaidrīte ar meitu Līgu pie lielākā no aptuveni 6600 gadus vecajiem Ilumetsas krāteriem, kas saucas Elles kaps. Tā diametrs vaļņa augstākajos punktos sasniedz 80, bet dziļums - 12,5 metrus.

Kāpēc saka: "Vīri laiž pa kreisi." Obinitsas Setu muzejsētā ikvienam interesentam ir iespēja gūt priekšstatu par Setu novada vēsturi un kultūru, iepazīstot Obinitsas apkaimes setu ģimenes dzīvi, ierašas un paradumus. Piemēram, ekskursijas vadītāja sprieda, ka teiciens "vīri laiž pa kreisi" radies Setu novadā. Kāpēc? Precētie vīri nēsāja jostas, kuru mezgls atradās uz labajiem sāniem, bet neprecētie – uz kreisajiem sāniem. Kad precētie vīri izbrauca no mājām, viņiem nereti jostas *aizslīdēja* uz kreiso pusi...

Varbūt nolekt?! Ingrīda pie slēpošanas tramplīna Otepē noskaidroja, ka Tehvandi slēpošanas tramplīna skatu platforma ir unikāls Ziemeļvalstu tūrisma un sporta objekts - no 34 m augstās platformas iespējams vērot trampīnlēcēju treniņus un sacensības.

Notikums

Iedvesmo Kamermūzikas festivāls

29. un 30. augustā Balvu muižas koncertzālē jau 16.reizi izskanēja Kamermūzikas festivāls, kurā bija iespēja dzirdēt klasisko mūziku teicamā izpildījumā. Izcilo mākslinieku sniegumu baudīja gan Balvu, gan citu novadu klausītāji.

Uzrakstīt tās emocijas, sajūtas un noskaņas, ko klausītāji saņēma četros koncertos, nevar un droši vien arī nevajag. Jo, tikai klātesot, var baudīt mūzikas harmoniju, ritmu, ļauties iztēlei. Pirmajā koncertā "Romantiskā Parīze" domās vēlreiz izdzīvoju šīs pilsētas šarmu, smaržas, pastaigājos Luksemburgas dārzos, baudīju Monmartras noskaņas, smaržoju ceptus kastaņus un baudīju vīnu... Pat tie, kas Parīzi nav redzējuši, uzbūra šīs pilsētas ainas un, mūzikas skaņu valdzināti, devās sev vien zināmā domu ceļojumā. Precīzi sajūtas vārdos ir ietērpis Liepājas Simfoniskā orķestra vadītājs Uldis Lipskis: "...akadēmiskā mūzika sakārto cilvēku. Būvēta pēc stingriem likumiem, tā harmonizē, atbrīvo, iedvesmo. Lielo klasiķu darbos ir ieslēpta pretinde mūsdienu steigai, stresam, informācijas plūdim." Koncertu apmeklētāji puda savu prieku ar nerimstošiem aplausiem, godināja māksliniekus, pieceļoties kājās un sniedzot ziedus. "Šie koncerti mūsu pilsētas ikdienā ir liels notikums. Es piekritu vienai no koncertu organizatorēm Ilgai Oplučānei, ka šis ir viens no skaistākajiem kultūras pasākumiem," atzinīgi profesionālo mūziķu sniegumu vērtēja koncertu apmeklētāji Artūrs Mačāns un Antra Mačāne.

"Latvijas koncerti" projektu vadītāja Elīna Seņkova Balvos bija pirmo reizi un viņa bija patiesi pārsteigta par atsaucīgo publiku un akustisko zāli. Viņa uzsvēra, ka koncertprogramma "Romantiskā Parīze" bijis jaunums arī pašai. No Alūksnes uz Balviem klausīties šo koncertu, kurā vijoli spēlēja māsas Ginta Alžāne, bija atbraucusi Inga Mellīte. "Esam kopā ar radiem, mūs koncerts sajūsmināja. Mēs uz Balviem atbraucam bieži, jums šī tradīcija rīkot kamermūzikas koncertus ir apspēicama," uzsvēra I.Mellīte. Profesionālā pūtēju orķestra "Rīga" mūziķis, mežraga spēles pedagogs Dainis Tarasovs stāsta: "Ši man bija ražena vasara, spēlēju dažādās Latvijas pilsētās, uzstājos Liepājā, bijām Aucēs svētkos un citviet. Balvos esmu spēlējis ar orķestri "Rīga" pirms dažiem gadiem. Zinu, ka no Balviem nāk ļoti labi pūtēji, kurus Egons Salmanis audzina Balvu Mūzikas skolā. Zinot, ka te ir izcila pūtēju skola, uz Balviem braucu ar īpašu atbildības sajūtu, jo klausītāji jums ir prasīgi un gudri. Man prieks, ka mēs jums varējām piedāvāt oriģinālmūziku, kas speciāli rakstīta mežragam un stīgu kvartetam." Viņš atklāja, ka balvenieši koncertā redzējuši un dzirdējuši pikolo mežragu, kas Latvijā ir jaunums - Dainis to iegādājies tikai pirms pusgada. "Otrajā koncerta daļā, atskaņojot franču komponista Antona Reiha skaņdarbus, es spēlēju uz šī instrumenta," piebilda Dainis Tarasovs, sakot, ka Balvos gribētu atgriezties vēlreiz. Vairāku starptautisko konkursu laureāts, pasniedzējs un saksofonists Arvīds Kazlausks, kuru klausītāji iepazīna koncertā "Eksotiskās dejas", stāsta: "Ļoti gribēju sadarboties ar "Sinfonietta Rīga" pūtēju kvintetu, tāpēc radās šī programma. Daži skaņdarbi bija manā bibliotēkā, uzklāsim citas idejas, - orientējamies uz dažādām dejām. Pasūtījam īpašu skaņdarbu Jēkabam Nīmanim, viņš atsauca un radīja trīs daļas "Literārā svīta pūtēju sekstetam". Mēs ar šo programmu uzstājamies Ogres pilsētas svētkos, muzicēsim Klaipēdā, Daugavpilī. No Balviem paņēmu ļoti labas emocijas, ko mums deva klausītāji. Šādi publikai ir daudz vieglāk spēlēt nekā tādi, ar kuru nerodas kontakts. Arī muižas zālē bija patikami muzicēt." Prieku par atsaucīgo publiku puda arī Balvu Mūzikas skolas direktors. "Paldies apmeklētājiem, kuri nāk un izbauda šos koncertus. Tas ļauj cerēt, ka mums notiks arī nākamais festivāls," gandarījumu par divu dienu mūzikas svētkiem Balvos puda E.Salmanis.

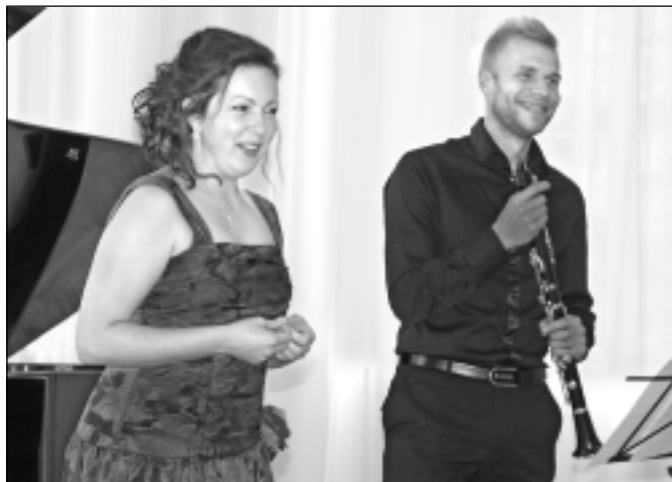
Koncerts "Romantiskā Parīze". Liepājas stīgu kvarteta lieliskā saspēle ar mežraga pavēlnieku Daini Tarasovu guva nedalītu publikas atzinību.

Foto - Z.Logina

Koncerts "Eksotiskās dejas". Tajā klausītāji dzirdēja "Sinfonietta Rīga" pūtēju kvintetu un brīnišķīgo Arvīda Kazlauska saksofona spēli.

Foto - Z.Logina

Koncerts "Grand duo". To, kā divi mākslinieki - Mārtiņš Cīrcenis ar klarneti un Agnese Egliņa - ar klavierespēli var apburt publiku, vienkārši ir jādzird.

Foto - Z.Logina

Izskan koncerts "Dainu skapis". Klausītājiem bija brīnišķīga iespēja dzirdēt vokālo grupu "Framest" un mūziķi, komponistu Raimondu Tigulu. Viņu izpildītā mūzika atspoguļoja latviešu sajūtas, tautas tradīcijas un vidi, kurā dzīvojam.

Foto - D.Tellāne

Aktivitātes

Svētki Briežuciemā priecē apmeklētājus

28. augustā Briežuciema pagastā valdija svētku atmosfēra - šeit atklāja izstādi, skrēja pa pagastu, skatījās ielu vingrotājus, vizinājās ar "Spieķi vējā" motocikliem, spēlēja dažādas spēles.

Vairāk par notikumiem stāsta Briežuciema pagasta kultūras darba organizatore ZITA MEŽALE.

-Šogad svētkus briežuciemieši svinēja sportiskā gaisotnē. Trešo gadu pēc kārtas notika skrējiens pa pagastu. Tajā piedalījās 20 dažāda vecuma pagasta iedzīvotāji - mazāk nekā pagājušajā gadā, taču arī tas ir pietiekami, lai uzturētu sacensību garu! Medaļas saņēma labākie, bet diplomus un saldumus - visi pārējie. Šogad visvairāk skrējēju bija jaunākajā grupā, taču arī jaunieši un seniori neatpalika. Nākamgad būtu jāsasparojas sevām. Skrējiena galvenais organizators un tiesnesis, kā katru gadu, bija mūsu pagasta jauniešs Artis Logins. Neizpalika arī mūsu ielu vingrotāju paraugdemonstrējumi. Viņi bija arī tiesneši sportiskajām aktivitātēm, piemēram, atraktīvajai spēlei "Pīrādziņ, nāc ārā!". Lietus spēlēm nedaudz patraucēja, toties nemazināja sajūsmu par motokluba "Spieķi vējā" dalībnieku ierašanos. Milzīgs briežuciemiešu paldies par sarunām un iespēju izvizināties! Dažs izbrauca vienu reizi, cits, kurš izmanīgāks, ar katru motociklu pa reizei! Bija iespēja brīvos brīžos uzspēlēt novusu un dārza spēles, vējš gan dārza spēļu metamos piepūšamos kubus ik pa brīdi iepūta tuvējā diķi, bet pakalīdzinās taču arī ir sports. Nevarētu teikt, ka piektdienas pēcpusdienā Briežuciema ļaudis tikai sportoja un brauca ar *močiēm*, bibliotēkā tika atklāta arī interesanta izstāde - etnogrāfiskā ansambļa vadītāja Maruta Ločmele kolektīva pastāvēšanas laikā saglabājusī diplomus, vērtīgas grāmatas, suvenīrus, kas dāvināti dažādos pasākumos,- tie tagad būs apskatāmi visiem. Otru izstādes daļu piepilda Marutai tuvu un mīļu cilvēku dāvinātas mīļlietas. Katrai no tām ir savs stāsts. Maruta atceras, kurš ko un kāda notikuma sakarā ir dāvinājis. Vairāki no šiem tuvajiem cilvēkiem jau aizgājuši mūžībā, tāpēc dāvinājumi atgādina par tāliem ciemiem pie radiem ārpus Latvijas. Jauki, ka sportiskas, atraktīvas un izklaidējošas lietas savijas kopā vienā pasākumā ar apcerīgām, garīgām lietām un paliekošām vērtībām.

Pirms starta. Briežuciemā skriešana pa pagastu jau kļuvusi par labu tradīciju, kurā piedalās dažādu vecumu dalībnieki.

Foto - no personīgā arhīva

Ielu vingrotāju paraugdemonstrējumi. Stiprie puīši bija ļoti palīgi, tiesājot citus sporta veidus.

Foto - no personīgā arhīva

Apsveicam!

Kāzu diena – skaista kā pasaka

27.jūnijā Baltinavas Romas katoļu baznīcā viens otram mūžīgu mīlestību solīja un “Jā” vārdu teica briezciemiete ELĪNA KAŠA un ARVĪDS SADOVSKIS no Šķaunes. Jauno pāri dzīvē ievadīja un kāzu dienu par brīnišķīgu pasaku pārvērtā lieliskie vedēji Dina un Arnis Dzerkaļi.

Elinas un Arvīda sirdīs amora bulta *iešāva* pirms pieciem gadiem Rēzeknes Augstskolas pirmkursnieku ballē, kurā nejauši satikās Elīna ar draudzeni un Arvīds ar savu draugu. Tā viņi viens otru ieraudzīja un nodejoja visu vakaru. Pēc balles puiši meitenes pavādīja atpakaļ uz kopmītnēm, un iepazīšanās beidzās. Taču pēc kādas nedēļas pie kopmītnu istabiņas durvīm pieklauvēja kāds puisis, ātri pavēra durvis un aizvēra. Elīnai tajā brīdī sirds sāka pukstēt nedaudz straujāk, jo šķita, ka puisis kaut kur redzēts. Izrādījās, ka tas bija Arvīds ar draugu, kuri klauvē pie visām kopmītnu istabiņām un meklē, kur tad dzīvo meitenes no balles. “Atceros, abi puiši bija skaisti sapucējušies, ar puķēm un konfekšu kasti rokās. Tā arī iesākās mūsu draudzība, kas pārauga mīlestībā līdz pat baltai saulainajai dienai,” stāsta Elīna.

Kāzu diena atnāca ļoti saulaina un silta. Jau pirms tās Elīna un Arvīds nolēma, ka kāzas svinēs sirdij tik tuvajā latgaliešu garā. Taču visātrākos sirdspukstus Elīna piedzīvoja brīdī, kad Arvīds ar vedējiem iebrauca viņas dzimtās mājas pagalmā, kur viņu sagaidīja līgavas izpirkšana ar trīs uzdevumiem. “Pa to laiku es gaidīju istabā. Bija satraucoši redzēt prieku un laimes pārpilno Arvīdu ieejam pa istabas durvīm - tauriņi griezās vēderā un no manis staroja smaids,” atminoties tās dienas notikumus, atceras Elīna. Tikpat īpašu mirkli jaunie piedzīvoja arī lielām, baltiem ziediem rotātajā baznīcā, kad tētis meitu veda pie altāra.

Pēc svinīgas ceremonijas jaunlaulātie ar viesiem devās uz Balvu ezeru, kur vedēji sarīkoja pārsteigumu - braucienu ar postu pa Balvu ezeru. Kamēr jaunā sieva ar vīru vizinājās, viesi iestiprinājās un pildīja doto uzdevumu safotografēt selfijus pie dažādām vietām Balvu estrādē. Turpinājumā sekoja septiņi dzīves tilti. Viens no īpašākajiem uzdevumiem bija uz tilta piekārt zelta atslēgu sirds formā, kurā iegravēti jaunā pāra vārdi un kāzu datums. Un tad Rugāju novada viesu mājā “Rūķīši” Elīnu un Arvīdu ar dziesmu sagaidīja fantastiskie latgaļu muzikanti Igaunī, kuri viesus priecēja visas nakts garumā. Emocijām pārpilna izvērtās arī mičošana, kuras laikā jaunlaulātie izpildīja pašu iestudētu deju. Mičošana notika ārā uz terases, kas bija izrotāta ar ziediem, bet pie sienas dega lampiņu virtenes, radot ļoti romantisku noskaņu. Kāzu viesi rokās turēja svečītes un muzikantu Igaunju izpildījumā izskanēja “Līgodama upe nesa”... Pēc tam, kā jau ierasts, jaunā sieva ar vīru dalīja pūru un viesus cienāja ar torti.

“Savam dzīves skaistākajam notikumam – kāzām – gatavojāties teju pusgadu, bet diena pagāja vienā acumirklī. Taču lai vai kā, sajūtas un emocijas, ko piedzīvojām, pavādis visas dzīves garumā. Paldies mūsu vecākiem, kuri mums dāvāja šo brīnišķīgo dienu, fantastiskajiem vedējiem - cepuri nost, jo viss bija ļoti organizēti, skaisti un sirsnīgi, vislabākie vārdi arī jaukajai Lidijai, kura palīdzēja veidot dekorācijas, ielūgumus un

galda kartes. Paldies visiem, kuri bija kopā un dalījās savā priekā un emocijās ar mums,” teic Elīna un Arvīds.

Pēc kāzām jaunais pāris turpina dzīvot Rēzeknē, Arvīds strādā būvniecības firmā “Latgaliņa”, bet Elīna darbojas dažādos projektos. Jautāti par kāzu ceļojumu, jaunlaulātie teic, ka pagaidām tas atlikt, jo viss brīvais laiks paiet dzīvesvietas labiekārtošanā. Taču viens gan ir skaidrs jau tagad – kāzu ceļojumā Elīna un Arvīds dosies uz siltajām zemēm.

Kopš jaunās ģimenes dibināšanas dienas jau pagājuši divi mēneši, un tagad jaunieši ar pārliecību var apliecināt, ka laulību gredzens simbolizē jauna dzīves posma sākumu. “Uzskatām, ka mīt gredzenus nozīmē apsolīt mūžīgu mīlestību. Pateicoties mūsu lieliskajiem vecākiem, vedējiem, mīļākajiem un tuvākajiem cilvēkiem, kāzu diena bija skaista kā pasaka. Un ko gan vairāk var vēlēties, lai kāzas būtu neaizmirstamas?! Šī diena vienmēr būs mūsu īpašākā un, skatoties bildes un video, sajūtas vienmēr būs fantastiskas. Ļoti bieži vakaros mēdzam apsēsties un kopīgi atcerēties savu dzīves skaistāko dienu. Un atcerēties mums ir ko!” teic jaunā ģimene Elīna un Arvīds Sadovski.

Medusmēnesi pavādīja Krētā

24.jūlijā Balvu Evaņģēliski luteriskajā baznīcā svinīgā ceremonijā mācītāja Mārtiņa Vaickovska vadībā gredzenus mīja un savas mīlošās sirdis savienoja balveniete LINDA PUŠPURE un ridzinieks VALDIS VIKMANIS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Valda brālis Raimonds Vikmanis ar sievu Diānu, kuriem Linda un Valdis pirms gada bija vedēji viņu kāzu dienā.

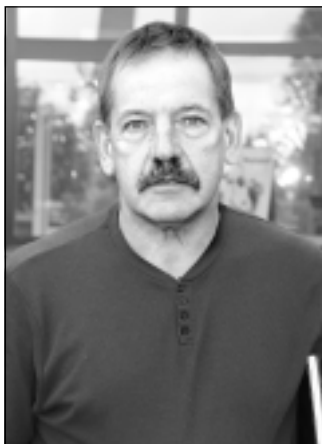
Lindas un Valda draudzības stāsts aizsākās pirms četriem gadiem 9.jūlijā, kad viņi pirmoreiz viens otru ieraudzīja Rīgas naktsklubā “Coyote fly”. Toreiz pie Lindas bija atbraukušas ciemos draudzenes no Īrijas un viņas nolēma vakarā doties atpūsties. Savukārt Valdis “Coyote fly” ar draugu pulciņu svinēja sava brāļa dzimšanas dienu. “Mūs iepazīstināja kopīgs draugs no Balviem. Tā visu vakaru arī pavadijām vienā kompānijā, bet pirms došanās katram uz savām mājām Valdis palūdza manu telefona numuru. Protams, es neatteicu, un jau nākamajā rītā atskanēja zvans no nepazīstama numura... Tas bija viņš! Valdis mani uzaicināja uz pirmo randiņu - devāmies uz Jūrmalu pastaigāties gar jūru un sagaidīt saulrietu,” par savu iepazīšanos ar nākamā vīru stāsta Linda.

Maz pamazām draudzība abu jauniešu starpā pārauga mīlestībā un pēc četrus gadus kopā būšanas Linda un Valdis nolēma svinēt kāzas. Jaunlaulātie stāsta, ka pēc emocionālās un skaistās laulību ceremonijas viņi trīs motociklu pavadībā devās izbraukumā uz Litenes estrādī, kur palaida debesis baltas dūjas un klātienē satika dziedātāju Viktoru Zemgalu, kurš jaunajam pārim vēltīja vairākas skaistas dziesmas. Kā vēlāk izrādījās, par mūziķa ierašanos Litenē parūpējās un pārsteigumu sagādāja Lindas vecāki. Taču arī tas vēl nebija viss - dodoties uz svinību vietu Balvu Kultūras un atpūtas centrā, jaunais pāris piestāja pie diviem goda vārtiem, bet kultūras un atpūtas centrā viņus priecēja Arņa Grapa fantastiskā saksafona spēle un mazie “Balvu Vilciņa” dejotāji, kuru vidū bija arī Lindas krustdēliņš Deivids ar brāli un māsicām. “Visu kāzu dienā piedzīvoto pat neapkrāstīt, jo pārsteigums sekoja pārsteigumam, un mēs tik vien spējām, kā to visu izbaudīt no sirds. Punktu uz ‘i’ pusnaktī pēc mičošanas, kas notika pēc latviešu tradīcijām, pielika mana tēta vēl viena dāvana – krāšņs salūts. Par jautrību un dažādiem uzdevumiem rūpējās jaukā un atraktīvā kāzu vadītāja Anita Strapcāne, par dejām, kas nerimās līdz 6 rītā, mūziķis Ainārs Lipskis no Ludzas, bet par skaisto mirkli iemūžināšanu bija atbildīgs fotogrāfs Kaspars Teilāns,” stāsta jaunā sieva un vīrs.

Kopš Lindas un Valda baltās dienas pagājis mēnesis, jaunlaulātie jau paspējuši izbaudīt neaizmirstamus mirkļus Krētas salā Grieķijā un atgriezties ierastajā ikdienas ritmā. Linda joprojām strādā Rīgas 45.vidusskolā, savukārt Valdis vada un strādā ģimenes uzņēmumā. “Lai vai kā, sajūtas ir fantastiskas, jo tagad esam jaunā statusā – nu viens otru varam saukt par sievu un vīru,” teic Linda un Valdis.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Domes priekšsēdētājs Novadu vada 18 gadus

GUNTIS LIEPIŅŠ,
Sējas novada domes
priekšsēdētājs
***Kā izveidojās Sējas
novads?***

-Mūsu iedzīvotāji ļoti aktīvi piedalījās novadu veidošanas procesā. Savulaik valdības plāns bija Sēju sadalīt, jo bijām pietiekami lieli – 23 tūkstoši hektāru, no tiem apmēram 9 tūkstoši hektāru aizņēma padomju armijas poligons – šobrīd Nacionālo bruņoto spēku Ādažu poligons. Tolaik

bija doma pusi no Sējas atdot Saulkrastiem, pusi - Krimulda. Taču iedzīvotāji bija kategoriski pret pagasta sadalīšanu un galu galā, aktīvi cīnoties, jau pirms 2009. gada reformas bijām izveidojuši savu – Sējas novadu. Sākoties lielajai reformai, mums piedāvāja pievienoties Inčukalnam, taču to negribējām. Publiski gan to nepaudām, bet pieļāvām, ka varētu pievienoties Ādažu novadam. Tomēr Ādaži mūs nepiepēja. Tā palikām vieni un esam ļoti apmierināti. Turklāt Sējas novads pieder pie donoru pašvaldībām – kaut arī nedaudz, tomēr regulāri maksājam izlīdzināšanas fondam.

Kāds ir Jūsu ceļš līdz novada domes priekšsēdētāja amatam?

-Dzimu, skolojos un visu mūžu strādāju Sējas novadā. Pēc izglītības esmu zootehniks. Kad 1997. gadā pilnīgas nejausības pēc sāku strādāt par pašvaldības vadītāju un sapratu, ka neko daudz nezinu par pašvaldības darbu. Tā kā jautājumu bija ļoti daudz un bieži nācās lūgt padomu vecākiem kolēģiem, pamazām sapratu, - lai atbildētu uz visiem šiem “kāpēc?”, man nepieciešama juridiskā izglītība. Paraleli strādājot, ieguvu jurista izglītību, pēc tam maģistra grādu sociālajā pedagoģijā. Tagad, lai arī nevienu nekonsultēju, varu vismaz norādīt, kāds ceļš cilvēkam konkrētā gadījumā ejams.

Kāda novadā ir situācija ar nodarbinātību?

-Novada priekšrocība ir Rīgas tuvums, daudzi iedzīvotāji strādā galvaspilsētā. Līdzās Pabažu ciemam, Limbažu novada teritorijā, atrodas kokapstrādes uzņēmums SIA “Frip”, kas jau gadiem ilgi nodarbina mazkvalificēto darbaspēku. Arī Sigulda ir viena no vietām, kur strādā mūsu iedzīvotāji. Protams, daļa atraduši darbu tepat novadā - apkalpojošajā sfērā. Mums ir bērnu daržs 100 vietām, mūzikas un mākslas skola, pamatskola, novadā atrodas Murjāņu sporta ģimnāzija, kas gan ir valsts izglītības iestāde, bet tur strādā daudzi vietējie iedzīvotāji. Mūsu pašu pašvaldības iestādēs nodarbināti aptuveni 120 cilvēki. Novadā atrodas arī vairākas lielas zemnieku saimniecības. Z/s “Veģi” ir viena no lielākajām graudaudzētāju saimniecībām valstī. Zemnieku saimniecībā “Robežnieki”, kas nodarbojas ar piena lopkopību, gandrīz viss ir pilnībā robotizēts. Pie Gaujas ir arī vairāki viesu nami. Pirms pāris gadiem uzcelta biogāzes ražotne SIA “Biopab”. Arī SIA “Aggregare”, kas ražo mulču, nodarbina vietējos iedzīvotājus.

Ar kādām problēmām šobrīd saskaraties novadā?

-Tāda ista bezdarba, kā citur, mums nav. Salīdzināšanai: pirms trīs gadiem novadā nodarbinājām apmēram 30 *simtlatniekus*. Tagad ir tikai viena šāda darbavieta, ko ar mokām aizpildām. Tas parāda, ka palicis tikai darbaspēks, kas nevienam īsti nav vajadzīgs. Protams, gribētos atrast uzņēmēju, kurš spētu radīt tikai Sējas novadam raksturīgu produktu, piemēram, kā Aglonā, kur ir Maizes muzejs.

Ar ko lepojas Sējas novads?

-Mūsu simbols un spēka avots ir Sējas dižozols, kas attēlots arī novada simbolikā. Pie šī ozola 21. jūnijā, vasaras saulgriežos, rīkojam Jāņu ieligošanu - pulcējamies zem ozola, veidojam ziedu paklāju. Protams, lepojamos ar saviem iedzīvotājiem. Mums ir skaista pamatskola, šobrīd veidojas Pirts muzejs, lepojamos ar nesen labiekārtoto pludmali pie Pabažu ezera. Esam lepnī par Murjāņu sporta ģimnāziju, kas tikko nosvinēja 50 gadu jubileju. Redziet, bija izveidojusies tāda situācija, ka visapkārt sacelti lieli, moderni sporta objekti - Inčukalnā ir peldbaseins un sporta zāle, pie Sējas pamatskolas - liela sporta zāle, Krimuldā - baseins un sporta zāle, Mālpilī - milzīgs sporta komplekss, bet Murjāņu skolai gadiem ilgi valsts līdzekļus piešķīra tikai tās uzturēšanai, neveidojot neko jaunu, kamēr sporta bāze novecoja. Tagad, pateicoties jaunajai direktorei, olimpietei Ingridai Amantovai, panākts, ka sāk atjaunot skolas sporta bāzi. Līdz ar to nav vairs šaubu - skolai būt vai nebūt? Tā būs!

Kāda ir Jūsu alga pirms nodokļu nomaksas?

-1400 eiro.

Ciemojamies

Sējas novads ir pašvaldība Vidzemes dienvidrietumos, Gaujas lejteces labajā krastā, kas robežojas ar Ādažu, Saulkrastu, Limbažu, Krimuldas un Inčukalna novadiem. Novads izveidots 2006. gadā, Sējas pagastu pārveidojot par novadu. Lielākās apdzīvotās vietas ir Pabaži (306 iedz.), Loja (novada centrs, 280 iedz.), Murjāņi (260 iedz.). Sējas novads ir viena no vissenāk apdzīvotajām vietām Latvijā – pirmie iedzīvotāji datēti ap 1.gadu tūkstoti pirms Kristus. 59% novada teritorijas aizņem meži. Sējas novadā atrodas arī daļa no Gaujas Nacionālā parka un Latvijas Bruņoto spēku Ādažu poligona. Neskatoties uz savu nelielo platību, novads ir bagāts ar interesantiem apskates objektiem. Tajā ir vairākas aizsargājamas dabas teritorijas, 4 dižkoki un daudzi citi kultūrvēsturiski objekti.

Sējas dižozols. Sējas muižas parkā, kas izvietots 4,9 ha plašā teritorijā, jau aptuveni 450 gadus aug Sējas dižozols, kura apkārtmērs ir vairāk nekā 9 metri, bet augstums - 23,5 m. Tas ir otrs lielākais ozols Latvijā un ceturtais lielākais Baltijā. Ozolam kādreiz bijis tik liels dobums, ka tajā ietilptu divas gultas, tomēr vēlāk tas aizmūrēts. Ap 1923. gadu ozola zaros ierīkoja estrādi. Zaļumbaļļu laikā tajā izvietoja koris un muzikanti (līdz pat 68 cilvēkiem). Bet ballētāji griezās dejās zem ozola kuplajiem zariem. Arī mūsdienās Sējas novada iedzīvotāji tur lielā godā šo seno koku, ik gadu vasaras saulgriežos, 21. jūnijā, rīkojot te Jāņu ieligošanas pasākumus un veidojot zem tā ziedu paklājus.

Izglītība

Sporta centrā trenējas olimpieši

Novada domes priekšsēdētājs G.Liepiņš lepojas ar 1922.gadā par ziedojumu naudu uzbūvēto Sējas pamatskolu, kur pats mācījies, kā arī līdzās esošo 1884.gadā celto, nesen pārbūvēto mūra kūti, kurā, veiksmīgi saglabājot vēsturiskos elementus, izveidotas modernas kokapstrādes darbnīcas zēniem, virtuvīte meitenēm, kā arī dienesta viesnīca. Bet līdzās skolai atrodas pirms 10 gadiem uzbūvētais sporta centrs, ko izmanto pat olimpieši.

Sējas novada Sporta centrs atrodas apmēram 6 km no Murjāņiem, braucot pa Murjāņu - Saulkrastu šoseju. Sporta centrā ir sporta zāle ar handbola, minifutbola, tenisa, basketbola un volejbola standarta izmēra laukumiem un trenāžieru zāle. Te ir pieejama viesnīca ar 32 vietām, pirts, ēdnīca.

2005.gadā celto centru treniņiem izvēlas daudzi Latvijā pazīstami sportisti, tostarp paraolimpisko spēļu čempions Aigars Apinis, profesionāla līmeņa basketbolisti un citi sportisti, kā arī vietējie iedzīvotāji. Trenāžieru zāli labprāt apmeklē arī rīdīnieki. “Viņi novērtē, ka zāle ir brīvi pieejama un te nav jāgaida rindā,” paskaidro domes priekšsēdētājs G.Liepiņš.

Savukārt Sējas pamatskolā pēdējos gados mācās aptuveni 100 skolēni, un šis skaits, atšķirībā no mūsdienu izglītības iestādēm, nesārūk. Novada pašvaldība visus skolēnus, neatkarīgi no deklarētās dzīvesvietas, ēdina bez maksas, mācībās labākie 7.

Interesanti

Gribēja estrādi uz ezera

Pie Pabažu ezera šīs vasaras sākumā atklāta labiekārtota pludmale, laivu piestātne un jauna estrāde. Izrādās, sākumā bija ielānāts izbūvēt nelielu koka estrādi tieši ezerā, bet tā kā atbildīgās iestādes neatļāva, nācās to novietot krastā pie diķa. Par projekta līdzekļiem iekārtotajā pludmalē ar volejbola, bērnu rotaļu laukumiem un estrādi ierīkota arī tualete un duša, ko nereti savām vajadzībām izmanto arī vietējie iedzīvotāji.

Atpūtai pie ezera. Šī gada jūnijā ekspluatācijā nodotā estrāde lieliski iederas apkārtējā ainavā.

Negaidīta satikšanās. Ciemojoties Sējas novadā, negaidīti satikām Londonas paraolimpisko spēļu čempionu, 2012.gada Eiropas Gada cilvēku Latvijā Aigaru Apini, kurš trenējas Sējas novada Sporta centrā.

– 9. klašu skolēni ik mēnesi saņem pašvaldības stipendijas līdz 35 eiro, bet jaunākie skolēni kopā ar novada domes priekšsēdētāju katru vasaru dodas “Labinieku” ekskursijā uz kādu no Latvijas vai blakus valstu skaistākajām vietām.

Sējas novadā

Tūrisms

Veido Pirts muzeju

4,2 kilometrus no Murjāņiem, skaistā meža ielokā, atrodas nesen izveidotais Pirts muzejs, kurā šobrīd ir iespēja apskatīt 6 melnās pirts no dažādiem Latvijas reģioniem, kā arī nopērties tajās.

Pirts lietu entuziasti RITA un TEODORS KARLSONI muzeju sāka veidot 2008.gadā. Tas ir pirmais Pirts muzejs Latvijā, kas tapis kā privātais brīvdabas muzejs. Muzeja mērķis ir ļaut apmeklētājiem izziņāt pirti caur darbību. Šobrīd te ir iespēja apskatīt un nopērties 6 melnajās pirts, bet ar laiku plānots izbūvēt 20 apskates objektus. Te izvietojies arī novada Tūrisma informācijas centrs, ko vada LILITA LAPSIŅA. "Tā kā mūsdienās sauna ir gandrīz katrā mājā, muzeja saimnieki vēlējas parādīt melnās pirts būtību, jo kādreiz tā bija vieta, kur ne tikai pērās, bet arī dzīvoja," izrādīt muzeju, uzsvera L.Lapsiņa.

Iegriežoties Pirts muzejā, var noskaidrot, kā atšķiras Vānes pirts, kas ir raksturīga Kurzemei, no Latgales, Vidzemes vai Zemgales pirtīm, kā arī izbaidīt lauku mieru un skaisto ainavu 3ha platībā, iepazīt katras pirts vēsturi, iekurināt melno pirti, vienlaikus nokūpinot kādu gaļas gabalu vai zivi, bet pēc tam šajā pirtī nopērties. Katru otro svētdienu muzejs piedāvā ikvienam pāršanās mīļotājam izbaidīt pirts priekus publiskajā pirtī, izmantojot visdažādākās

Pirts ar indiāni. Viena no neparastākajām muzejā ir Indiāņu un čigāņu pirts. "Vienīgā atšķirība, ka indiāņu pirts akmeņus karsēja tās iekšpusē, bet čigāni - ārpusē," atklāja L.Lapsiņa (attēlā).

katras kaites ārstēšanai piemērotākās zaru un zāliņu slotiņas. Apmeklētājiem no tālienes muzejā ir iespēja arī pārnakšņot.

Lauksaimniecība

Govis slauc roboti

Nesen modernizētā piena lopkopības zemnieku saimniecība "Robežnieki" pārsteidz ar to, ka tajā nav nevienas slaucējas – govīs slauc roboti.

Z/s "Robežnieki" saimnieki NORMUNDS KALNIŅŠ un KLAIDA KOLBERGA labprāt izrāda savu plašo saimniecību, kas nesen modernizēta. Pirms 18 gadiem sākuši saimniekot vecajā kolhoza kūtī, pirms pusotra gada viņi uzcēla jaunu, modernu lopu novietni, kurā tagad uzturas 250 pārsvarā Holšteinas melnraibās šķirnes govīs. Savukārt veco kūti atvēlēja teliņiem, kuru šobrīd saimniecībā ir 200. Klaida atklāj, ka ideju robotizēt slaukšanu un citus darbus radīja vēlme atslogot sevi, vienlaikus samazinot strādnieku skaitu. "Tagad gandrīz viss ir automatizēts. Saimnieks pats govīs pabaro, vēl viens palīgs divreiz dienā notīra govīm guļvietas un veic citus darbus, bet cits darbinieks nodarbojas tikai ar teljiem, kaut gan arī tur gandrīz viss ir automatizēts. Es sekoju, lai izslaukums nekrietas, pati sēkloju un sekoju govju veselības stāvoklim," atklāj Klaida.

Interesanti, ka govīs slaucas pašas, patstāvīgi izmantojot datorizēto slaucamo aparātu. Turklāt slaukšana notiek visu diennakti. "Dators ļoti smalki uzskaita katras govīs rādītājus – meklēšanas, svaru, gremošanu, aktivitāti, izslaukumu un citus," stāsta saimniece.

Klaida atklāj, ka piena lopkopības krīzes apstākļos izdodas izdzīvot, pateicoties robotizācijai un darbaspēka optimizācijai. Lai gan jaunās automatizācijas sistēmas iegādei bankā ņemts liels kredīts, Klaida apgalvo, ka tas atmaksājās. "Vairs nav jāuztraucas par strādnieku atrašanu. Uzskatu, - lai ietu pie dzīvniekiem, jābūt

Slaucas pašas. Piena slaukšanas roboti darbojas visu diennakti. Kad govīs vēlas, lai viņu izslauc, viņa pati pienāk pie slaucamā aprāta, aparāts ar birstīti nomazgā viņas tesmeni, pats iesūc pupus, izslauc piena devēju, bet tajā laikā datora ekrānā parādās visi dati par govī, tās veselības stāvokli, izslaukumu utt. Ja govij piena tobrīd nav, aprāts to vienkārši neslauc. Saimniece atklāj, ka pirmās nedēļas, kamēr lopiņi saprata, kas darāms, bija diezgan grūti, jo katra no govīm bija jāpieved pie aparāta. Toties tagad atliek vien sekot procesam datora vai telefona ekrānā.

gudram cilvēkam, bet gudri cilvēki negrib strādāt fermā. Mums gan bija labi darbinieki. Starp citu, daudzi bija no Balviem, arī tagad strādā meitene no Balviem – Agrita Bukša," atklāj Klaida.

Sports

Redzama gaisma tuneļa galā

Sējas novada Sporta centra direktors GINTS BITĪTIS, kurš savulaik bijis arī Murjāņu sporta ģimnāzijas direktors, atklāj, ka šai valsts nozīmes mācību iestādei gadu gaitā klājas dažādi, taču situācija sākusi uzlaboties.

"Pateicoties tagadējai enerģiskajai skolas direktorei Ingridai Amantovai, atkal redzama gaisma tuneļa galā," uzskata G.Bitītis. Nesen valsts ir piešķirusi naudu ģimnāzijas vecās sporta bāzes kapitālai pārbūvei. "Viena ziema gan būs saspringta - būs pieejama tikai viena volejbola zāle un trenāžieru zāle, jo manēžu, kas bija novecojusi, šobrīd pārbūvē," atklāj G.Bitītis.

Skolas pirmsākumos, 1965.gadā, Murjāņu sporta internātskolā, kas ir mūsu valsts izlašu jauno sportistu kalve un šobrīd pārdēvēta par sporta ģimnāziju, trenēja skolēnus tikai divos sporta veidos. Tagad te darbojas rokasbumbas, riteņbraukšanas, kamaniņu braukšanas, volejbola sekcijas, bet nākotnē paredzēts paplašināt mācāmo sporta veidu klāstu ar kādu no cīņas veidiem. Ģimnāzijai ir arī filiāle Jūrmalā.

Notiek remonts. Murjāņu sporta ģimnāzijas galvenais uzdevums ir augstas klases sportistu sagatavošana, vienlaikus nodrošinot kvalitatīvu pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības standartu apguvi. Taču pēdējos gados valsts to bija pametusi novārtā. Prieks, ka šobrīd tur beidzot sākušies modernizācijas darbi.

Novadniece

Apmeklē dzimtas salidojumus

Sējas novada pašvaldības galvenā grāmatvede BIRUTA MARTINOVA (Kriviša) dzimusi Bērzpils pagastā. 70.gados, pabeigusi 8. klasi, Biruta sāka mācīties Rīgā un kādu laiku dzīvoja Sējas novadā pie tantes, kamēr viņas vecāki Broņislava un Aloīzs Kriviši kaimiņos nopirka māju. Kopš tā laika Birutas mūžs saistīts ar Sējas novadu. Te viņa nodibināja ģimeni un tagad ir trīs pieaugušu bērnu mamma. Birutas tētis jau miris, bet mammai ir 86 gadi. Arī radi izklīduši pa visu valsti. "Tētis dzimis Beļausku ciemā, 7 bērnu ģimenē, bet šobrīd Bērzpīlī dzīvo vairs tikai viens brālis, otrs - netālu no Lazdukalna, bet pārējie izmētāti pa visu Latviju," stāsta novadniece.

Lai gan lielākā mūža daļa aizritējusi citā novadā, Biruta neaizmirst savas saknes, ik gadu apciemojot radus Bērzpīlī, bet reizi četros gados dodas uz Krivišu dzimtas salidojumu. Reizēm viņa sazinās arī ar klasesbiedriem. "Mācījos kopā ar Rasmu Kindzuli, Rudīti Zvejnieci, Dainu Poševu," dažus no klasesbiedriem nosauc Biruta.

Viesu nams

Kā senlaiku muižā

Viens no skaistākajiem Sējas novadā ir netālu no Gaujas izvietotais JURA VIDOVSKA izveidotais viesu nams "Saulgoži", kurā ciemiņi var ne tikai izbaidīt lauku sētas svaigo gaisu, nopērties Dainu vai Mednieku pirtīnā, pamērcēties ūdens kubulā un pamielot acis pie glīti iekārtotās sētas, bet arī, pārnakšņojot kādā no numuriņiem ar tādiem neparastiem nosaukumiem kā "Lūriķi", "Naktsložņas" un "Ragneši", sajusties kā seno laiku muižkungi. Te pārdomāta katra iekārtojuma detaļa, sākot no senlaicīga spoguļa kokgrebumiem rotātā rāmī, senām fotogrāfijām pie sienām un uz galda novietota patafona, līdz pat puķēm apgleznotam naktspodīnam pie gultas.

Re, kā!

Vecākais Latvijā

Sējas muižas gleznainajā parkā netālu no Sējas dižozola atrodas vecais muižas ūdenstornis, kas būvēts 1903.gadā. Tas ir viens no izteiksmīgākajiem neogotikas formās veidotajiem ūdenstorniem Latvijas muižu arhitektūrā un ir vecākais ūdenstornis Latvijā, kas joprojām darbojas. Ūdenstornis pārsteidz ne vien ar to, ka, būdams vairāk nekā 100 gadus vecs, joprojām darbojas, bet arī skaisti papildina muižas parka kopainu.

Apsveicam!

Jau 101! 15.augustā, Vissvētākās Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētkos, baltinaviete Valēntīna Ločmele nosvinēja savu 101. dzimšanas dienu. Dēls Konrāds, ar kuru gaviļņiece mitinās vienā mājā, pastāstīja, ka mammas nozīmīgā jubileja šogad atzīmēta bez lielām svinībām un samērā klusi. "Atbrauca ciemos viņas māsa ar meitu, pasēdējām pie kūkas un visi kopā kavējāties atmiņās," atklāj Valēntīnas dēls. Viņš teic, ka gada laikā, kopš mammas apaļās 100 gadu jubilejas, nekas daudz nav mainījies. Viņai joprojām ir vēlme dzīvot, neskatoties uz to, ka redze pasliktinājusies un dzirdēt arī kļūvis grūtāk. Vienīgi, kā stāsta Konrāds, ar katru dienu gaviļņiecei kļūst arvien grūtāk pārvietoties. Arī laukā no mājas Valēntīna patstāvīgi iziet nevar - vajadzīga kāda cilvēka palīdzība. Taču nav jau tā, ka viņa pa istabu vien dzīvo. Neatņemams simtgadnieces rituāls pat 101 gadā joprojām ir pirts apmeklējums. "Iesēdinu mammu ratiņos, un varam braukt pērties. Pret pirts procedūrām viņai pretenziju nav, arī karstumu labi panes. Laikam jau pieradusi," spriež Konrāds. Viņš priecājas, ka arī dakteris viņu mājās ir rets viesis, jo simtgadniece zāles tikpat kā nelieto - ja nu vienīgi ārkārtas gadījumā. Toties atzīst par labu esam mellenāju novāriņumu un arī visas vasaras sezonā pieejamās ogas. Tās Valēntīnas kundzei garšo dikti. "Veselība mammai turas, un tas jau ir pats galvenais. Cik zinu, viņa nav vienīgā ilgdzīvotāja mūsu rados. Piemēram, mammas vecāmate nodzīvoja līdz 106 gadu vecumam, dažas tantes tuvu pie simts gadiem, bet mana mamma jau pārkāpusi 101 gada sliekšni," teic Konrāds.

Iespējams, 100.jubileju svinēs divreiz! Tieši šodien, 1.septembrī, aprit mēnesis, kopš Balvu novada Viksnas pagasta iedzīvotāja Aleksandra Dimitrijeva atzīmēja savu 104.jubileju! Daudzi izbrīnā droši vien nogroza galvas, jo līdz tādām vecumam tagad nodzīvo reti kurš. Taču patiesībā viss ir mazliet savādāk. Gaviļņieces vedekla Valēntīna stāsta, ka 1.augustā viņas vīramāte atzīmēja tikai 98. dzimšanas dienu, un pie vainas visam mistisks pārpratums. Izrādās, pirms daudziem gadiem, vēl sovhozu laikos, mainot pasi atbildīgā darbiniece 1917. gada vietā Aleksandrai kā dzimšanas gadu ierakstīja 1911.gadu. Tā vienā dienā Aleksandra kļuva sešus gadus vecāka, apsteidzot pat savu māsu, kura bija vecākais bērns ģimenē. Kopš tā laika gaviļņieces oficiālais vecums kļuva pavisam savādāks, un tā viņa dzīvo joprojām. Taču, neskatoties uz visu to, sirmgalve joprojām jūtas labi - par veselību īpaši nesūdzas, pie dakteriem neiet un zāles nelieto. Vienīgi grūtāk kļūvis pārvietoties pa māju, tādēļ lielāko daļu laika pavada gultā.

Iveiciens augusta jubilatāriem cienījamā vecumā!

104 GADOS
Viksnas pagastā
Aleksandra Dimitrijeva

101 GADĀ
Baltinavas novadā
Valēntīna Ločmele

96 GADOS
Lazdukalna pagastā
Virģinija Zuša

94 GADOS
Baltinavas novadā
Mateušs Gabrāns

93 GADOS
Bērzpils pagastā
Pēteris Pokrotnieks

92 GADOS
Baltinavas novadā
Ilze Gabrāne

Tilžas pagastā
Janīna Namsone

Balvu pilsētā
Jevģenija Saveļjeva

91 GADĀ
Bērzpils pagastā
Pēteris Mārtužs

90 GADOS
Baltinavas novadā
Sofija Gabranova
Šķilbēnu pagastā
Helēna Kuļša
Balvu pilsētā
Valēntīna Zača

89 GADOS
Bērzpils pagastā
Anna Kalve
Medņevas pagastā
Anele Čugure
Balvu pilsētā
Anastasija Laicāne

88 GADOS
Baltinavas novadā
Anna Mironova
Rugāju pagastā
Marijanna Ramza
Susāju pagastā
Lucija Logina
Viļakas pilsētā
Vera Kukule
Leontīna Maksimova

87 GADOS
Balvu pagastā
Adele Eidaka
Bērzkalnes pagastā
Tatjana Feodotova
Medņevas pagastā
Anna Čukule
Susāju pagastā
Izabella Dupuža
Balvu pilsētā
Anastasija Sprudzāne

86 GADOS
Kubulu pagastā
Sofija Keiša
Susāju pagastā
Antoņina Kokoreviča
Šķilbēnu pagastā
Jāzeps Pužulis
Pansionātā
Adele Žirnija

Balvu pilsētā
Domicela Keiša

85 GADOS
Baltinavas novadā
Anna Ločmele
Kubulu pagastā
Lūcija Tušinska
Šķilbēnu pagastā
Stefānija Logina
Žiguru pagastā
Domeniks Brokāns
Leokādija Jeromanova
Balvu pilsētā
Joanna Mūrniece
Iraida Filjipova

84 GADOS
Lazdukalna pagastā
Hilda Gurcka
Tilžas pagastā
Virģinija Pičukāne
Vecumu pagastā
Evgēnija Borisova
Žiguru pagastā
Herta Gavrilova
Pansionātā
Zenta Gruzīņa
Valēriāns Kuprišs
Balvu pilsētā
Klāra Žuka
Ljubova Dubova
Ņina Ločmele

83 GADOS
Briežuciema pagastā
Stefānija Ločmele
Kubulu pagastā
Edmunds Castrovš
Lazdukalna pagastā
Jāzeps Šusters

Šķilbēnu pagastā
Stefānija Slišāne
Vecumu pagastā
Lūcija Locāne
Žiguru pagastā
Vera Skomorohina
Viļakas pilsētā
Jadvīga Kokoreviča
Balvu pilsētā
Veronika Gavrilova
Antoņina Keisele

82 GADOS
Baltinavas novadā
Dorta Gabrāne
Balvu pagastā
Zinaīda Ljvova
Rugāju pagastā
Lidija Briede
Daina Zonne
Tilžas pagastā
Leontīna Zelča
Viksnas pagastā
Antoņina Bērziņa
Balvu pilsētā
Henriks Ločmelis
Adrija Pušpure
Aleksandrs Jasinskis
Jevģenija Zenta Petrova

81 GADĀ
Baltinavas novadā
Domeniks Keišs
Balvu pagastā
Veronika Pokšane
Kubulu pagastā
Ivans Aleksandrovs
Lazdukalna pagastā
Anna Sausiņa
Medņevas pagastā
Bronislava Logina

Helēna Supe
Rugāju pagastā
Vissija Dūre
Šķilbēnu pagastā
Klementīna Krakope
Antons Naglis
Jānis Slišāns
Tilžas pagastā
Aldonija Jansone
Kārlis Miza
Pansionātā
Zigfrīda Sprudzāne
Balvu pilsētā
Jevdokija Jeromanova
Aleksandra Keska

80 GADOS
Balvu pagastā
Zanda Oplucāne
Bērzpils pagastā
Aina Baranovska
Briežuciema pagastā
Marija Cibule
Viksnas pagastā
Genovefa Grigoroviča
Žiguru pagastā
Viktors Ignatjevs
Irēna Putnāne
Viļakas pilsētā
Ēvalds Dzenis
Balvu pilsētā
Bronislava Niedra
Jeļena Lapsa
Zinaīda Laminska

Sakoptākais īpašums

“Augstiene” pārsteidz ar glītiem akcentiem

Balvu novada Bērzkalnes pagastā ANITAS un ALDA GRĪMIŅU īpašums “Augstiene” šogad ieguva titulu “Sakoptākā lauku sēta 2015”. Braucām lūkot, kā dzīvo un strādā ikdienas darbos aizņemti cilvēki, kuri atrod laiku sava īpašuma sakopšanai.

Ziedos ieaudzis māju nosaukums, tualete paslēpusies cerīnkrūmā un nezinātājiem grūti pamanāma, glītā apļa formā sakrata malka. Apkārt īpašumam savdabīgs žogs, aiz kura redzama mājiņa uz vistas kājas, kariete, dzirnavas, gaumīgas un pārdomātas ziedu dobes, neparastas formas krēsli... Glītu un savdabīgu akcentu šeit ir daudz, jo saimnieks Aldis pieprot visus vīru darbus - ir gan celtnieks, gan galdnieks, kurš katru no darba brīvu brīdi strādā pie saimniecības labiekārtošanas. Visas prasmes iemācījis arī dēlam Aigaram, kurš mājās tagad ir liels palīgs. Sēžot lapenītē ezera krastā, Aldis ne vienu vien reizi nodomājis, - pa kuru laiku to visu esam izveidojuši? Viņš atzīst, ka glītās un taisnās formas jau apnikušas un gribas kādu neparastāku akcentu, tāpēc liks koka zars pēc apstrādes kļūst par soliņa atzveltni vai durvju apmali. No pirtīņas izbūvēta laipa uz ezeru, ir arī tāda augstāka un ekstrēmāka divu stabu laipa, vairāk gan skata piesaistīšanai, ne lietošanai. Izbūvēts neliels skatu laukumiņš, atveidota lapene, kas nu jau iestiklota, jo vējš no ezera pūš ne visai tīkams, īpaši rudeņos. No vēja nepasargā arī krastmalas koki, tāpēc Anita jau zina, kur un kādas puķes stādāmas, lai vēji tām nenodara postījumus.

Šajā vietā bija vecmamma Sofijas Plešas īpašums, un 1992.gadā Grīmiņi šeit sākuši saimniekot. Sākumā ielikuši pamatus mājai, uzbūvējuši karkasu... “Tad viss apstājās, jo mums bija māja pilsētā, kur arī bija iekopta apkārtnē. Visu nevarējām paspēt. Uzbūvējām saimniecības ēkas, tur izveidojām dzīvojamu istabu. Palīgā nāca brālis, kurš arī ir celtnieks, viņa un mans dēls, tā izveidojām nelielu celtnieku brigādi un māju pabeidzām. Un sākām dzīvot šeit,” atceras Aldis. Viņa teikto papildina dēls Aigars, kurš ieguvis būvinženiera diplomu: “Diploms vien maz ko dod, prakses pamaz, tāpēc es ļoti daudz mācos no tēva, jo redzu, kā viņš rūpīgi un pārdomāti veic savu darbu,” saka Aigars. Viņš piebilst, ka pašlaik strādā kopā ar tēvu ne tikai mājās, bet arī darbā. Anita darbiem pie mājas apkārtnes sakopšanas, pie augļu un puķu dārziem ķeras pēc darba “Balvu maizniekā”. Viņa nesūrojas, ka ir smagi, jo zina, kāds gandarijums pārņēms, kad apkārt ir glīti, - tad nogurums pazūd it kā pats no sevis. Augiem vajag gan mēslojumu, gan kopējas mīlestību, citādi krāšņus ziedus vai labu ražu nesagaidīt. “Mēs apspriežam, kādu koku kur stādīt. Idejas nāk pašas no sevis, bet gadās pašpikot arī no citiem. Līdzās ceļam bija klajums, izcirtām krūmus, līdzinājām zemi. Augļu koki kalnā neaug, ābeles, bumbieres,

Grimiņu ģimene. Anitas mamma Valentīna, cik nu ir viņas spēkos, arī palīdz saimniekošanā.

Kariete. Ar to Grīmiņu ģimene devusies Balvu novada svētku gājienā. Tiesa, karieti vilkusi mašīna, jo zirgu atrast bijis grūti.

Zālājs ar dārza lampiņām. Zālāju biežāk plauj dēls Aigars, - ja kaut kur jāsteidzas, visu plašo apkārtni var nopļaut pus dienā, citādi pļaušanai jāvelta visa diena.

plūmes stādījām lejā,” rāda Aldis. Viņš stāsta, ka melnzemes kārta kalnā ir labi ja lāpstas dziļumā, jo apkašā ir dolomīta šķembas. Ar avenājiem aizaudzis akmens krāvums, kas nostumti no šī zemes gabala. Nezinātājs nepateiks, ka tur slēpjas akmeņi. Arī to kaudzē acīgie saimnieki pamana kādu interesantu veidojumu un izliek zālājā, veidojot kompozīcijas. “Jo labāk zemi nolīdz-

nāsi, jo vieglāk nopļausi. Visu līdzinājām paši ar lāpstām un grābekļiem,” neslēpj Aldis. No iepriekšējās apbalvojuma reizes, kad pirms trīs gadiem saņēmuši sakoptākās sētas titulu, klāt nākuši jauni akcenti - akmens sēta ezera krastā, briedīša skulptūra, kariete, akmens cilvēciņš pie ceļa, pasta kastīte, karoga masts. Nu abi apbalvojumi pielikti pie ieejas mājās, kam uzbūvēti glīti koka jumtiņi.

Īsumā

Aicina nest dzejoļu klades

Balvu Centrālā bibliotēka, sagaidot Dzejas dienas, veido izstādi “Mana dzejoļu klade”. Darbinieki ikvienu, kam šāds dārgums ir noglabāts, aicina to atnest uz bibliotēku un uz laiku uzticēt Ingridai, kura strādā 2.stāvā, 11.kabinētā. To var izdarīt līdz 9.septembrim. “Būsim pateicīgi par ikvienu eksemplāru, ko mums uz laiku uzticēsiet. Ja rodas jautājumi, zvaniet 28330904,” saka Balvu Centrālās bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas nodaļas vadītāja Ingrīda Supe. Viņa pastāsta, - dzīves tehnoloģijas ir aizstājušas kādreiz tik ļoti nepieciešamo kladi, kur izrakstīti dzejoļi dažādiem dzīves notikumiem - dzimšanas un vārdadienām, kristībām un skolas gaitu beigšanai, kāzu godiem, kā arī vienkārši savu dvēseles stāvokli un noskaņojumu raksturojoši. “Tiesa, šīs klades glabā savus noslēpumus un ir ļoti privātas, īpašas katram, kam tās pieder. Tās ir ļoti privātas un ļoti īpašas... Rūtiņu vai līniju klades, ādas vāciņos, lielākas un mazākas, baltām vai jau dzeltenīgām lapām, bet noteikti lolotas. Ieraksti veikti ar dažādām tintēm, bieži pārlapotas, tās ir bijis kā glābiņš steidzīgos brīžos, aizdotas pārrakstīšanai. Tās ir kādreiz tik ļoti īpašas dzejoļu klades,” aicina I.Supe, mudinot veidot izstādi visiem kopā.

Bērzkalnē startē daudzās disciplīnās

Bērzkalnes pagastā sporta dienu aizvadīja sestdien, 28.augustā. Pagasta sporta spēlēs piedalījās 55 dalībnieki, kuri startēja 13 disciplīnās un stafetēs. Komandu cīņās notika ābolu meklēšana, siena ruļļa velšana, makšķerēšana, dažādās stafetēs. Šogad bija jauna disciplīna - šaušana no loka mērķi, kas spēju dalībniekus ieinteresēja visvairāk, - piedalījās 44 dalībnieki. Futbolā un volejbolā pārliecinoši uzvarēja Mareka Prokofjeva izveidotās komandas. Par piedalīšanos sporta spēlēs uzvarētāji saņēma diplomus, katrs svētku dalībnieks saņēma pildspalvu ar Bērzkalnes pagasta simbolu. Noslēgumā visiem dalībniekiem bija kopīgs cienasts.

Rezultāti. Riteņbraukšana ar šķēršļiem: 1.vieta - Intars Šinkevičs; 2.vieta - Oļegs Jeļesejevs; 3.vieta - Agris Balodis. Riteņbraukšana uz laiku: 1.vieta - Rolands Ignatjevs; 2.vieta - Intars Šinkevičs; 3.vieta - Agris Balodis. Basketbola soda metieni: 1.vieta - Ralfs Siliņš; 2.vieta - Kristis Kokorevičs; 3.vieta - Mareks Prokofjevs. Airēšana: 1.vieta - Andis Sirmacis; 2.vieta - Edvīns Sirmacis; 3.vieta - Mareks Prokofjevs.

Bērzkalnē dzīvo sportiski ļaudis. Jaunā paaudze mācās no vecākās, jo piemēru rāda arī pagasta pārvaldnieks Jānis Roginskis, kurš ziemā bieži manīts slēpošanas trasēs.

Siena rullis - ciets rieksts. Atrakcija ar siena ruļļa velšanu izrādījās daudz grūtāka nekā sportisti domāja pirms starta.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Junioriem

- ☞ Lietas dzīvo otru dzīvi. *Sporta krekli, skulptūras, muzeja eksponāti top no atkritumiem.*
- ☞ Fotostāsts. Neparastā zeme Ziemeļkoreja.
- ☞ Uzmanies no cigarešu dūmiem!
- ☞ Putnus novēro kameras.
- ☞ Leģendām apvītā Ēdoles pils.
- ☞ Kosmiskie atkritumi uzbrūk.
- ☞ Pasaules jaunākie ģēniji.
- ☞ Senās Japānas mode.

- ☞ Kā ārstēja leģendārais dakteris Hipokrāts.
- ☞ Slavenākie foto viltojumi.
- ☞ Karsējmeitenes uzmet salto.
- ☞ Infografika par Wi-Fi internetu.
- ☞ Vai lidmašīnām un kuģiem ir savi ceļi?
- ☞ Kāpēc gailis no rītiem dzied?
- ☞ Kā radās "Čārlija izaicinājums"?
- ☞ Kuras ir lielākās ērģeles Eiropā?
- ☞ Kāpēc datorbultiņa ir slīpa?
- ☞ Annas eksperiments. *Balons pudelē.*
- ☞ Faktiņi par tāfeli.
- ☞ Izgatavo telefonuri, piekariņu, krāsu virpuli un mutes ermoņikas.

Dārza Pasaule

- ☞ Kolekcijas puķes - samtenes. *Samtene ir visvienkāršākā un visdevīgākā vasaras puķe, kāda vien var būt. Tai nav speciālu prasību - iestādot samteni dārzā, vairs nevajag uztraukties, visticamāk, tā izdzīvos, pat minimāli kopjot. It īpaši dekoratīvas ir modernās sīkziedu formas, kuras daudzi cilvēki nemaz nezina.*
- ☞ Krāsainās un gardās jāņogas.

Kad iedomājaties par jāņogām, pirmais, kas parasti nāk prātā, ir to skābums. Taču mūsdienās ir izveidotas šķirnes, kurām ogas ir ar labu deserta garšu, ļoti gardas ēšanai svaigā veidā.

- ☞ 2. klases aizvietotāji. *Vairāki populāri pesticīdi no jebkuram nopērkamajiem 3. klases preparātiem šovasar kļuva vai līdz gada beigām kļūs par 2. klases pārstāvjiem, ko jebkurš nopirkt vairs nevar. Ar ko ārstēt augu slimības un apkarot kaitēkļus tagad, kad to vairs nav pārdošanā?*
- ☞ Intervija ar speciālistu. *Kā savā saimniecībā Latgalē ķirbjus un bullēnus audzē Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas valdes priekšsēdētājs Gustavs Norkārkliis.*
- ☞ Zirgu mēsli dārzam. *Kādos gadījumos un kāpēc tos izvēlēties augsnes bagātināšanai?*
- ☞ Saldā kukurūza. *Kādas niansas jāņem vērā, to audzējot mazdārziņā?*
- ☞ Ceļvedis saimniecības udeņu attīrīšanā. *Ko izvēlēties - novecojušās grodu akas, neefektīvos septiņus vai modernās bioiekārtas un mākslīgi veidoto mitrāju?*
- ☞ Laiks rakt sīpolpuķes. *Kā pareizi sagatavot ziemai gladiolas, kannas vai dālijas?*
- ☞ Piecas metodes, kā iezīmot eņģelšturi.
- ☞ Dārzs iedvesmai. *Citronzeltens un intensīvi zils - Mažorela dārzs kā glezna Marakešā, Marokā.*
- ☞ Kliņģerīšu tējas un citas alternatīvas metodes, kā tikt galā ar skudrām, laputīm un gliemežiem.

Žurnāla "Dārza Pasaule" speciālizlaidums "Sīpolpuķes"

- ☞ Sīpolpuķes. *Latvijā selekcionētās šķirnes.*
- ☞ Ceļvedis narcīšu, tulpju, liliju, gladiolu, krokusu un citu sīpolpuķu izvēlē.
- ☞ Šķirņu raksturojums, sīpolu cenas un iegādes iespējas.
- ☞ Šķirnes selekcionējuši: Jānis Rukšāns, Juris Švarcs, Dāvids Hercbergs, Antra Balode, Laimonis Zaķis, Visvaldis Viņķelis un citi.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 20.septembrim.

Sastādījis A. Levgovds

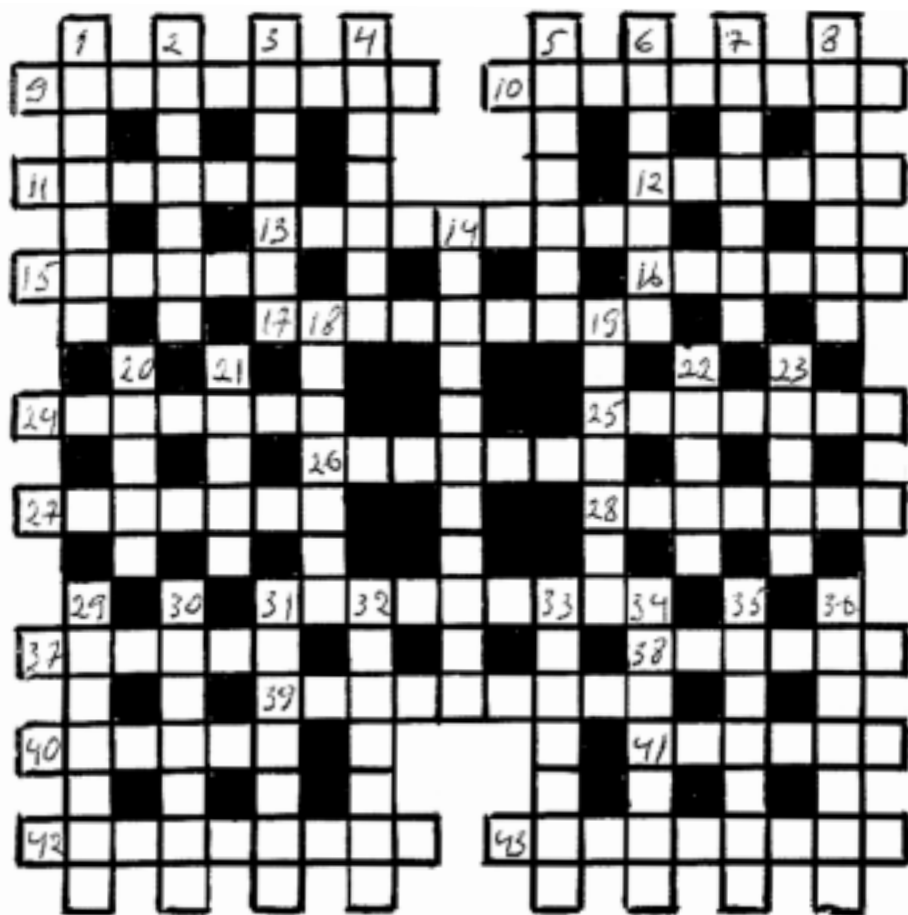
Augusta mīklu

atrisināja: B.Ķīse, A.Mičule (Tilža), U.Pozņaks, D.Svarinskis, D.Kivkucāns, L.Kivkucāne, Ž.Mergina, S.Vēvere, A.Kravale, A.Kravalis, I.Dzergača, E.Ķiršone, M.Paidere, L.Baranovskis, A.Lukumietis, J.Pošeika, M.Pretice, Z.Pulča (Balvi), I.Kudure, Z.Tišanova (Viļaka), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), I.Homko (Medņeva), I.Svilāne (Lazdukalns), A.Vīcupa (Vectilža), E.Leļeva (Kubulu pagasts), V.Dragune (Kuprava), L.Markova (Cērpene, Briežuciema pagasts).

Par augusta krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ALVĪNA MIČULE no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla septembrī

Horizontāli: 9. Žubīšu dzimtas dziedātājputns. 10. No šaurām plāksnītēm veidoti aizkari. 11. Daudzkausu ekskavators. 12. Oss. 13. Sviestam līdzīga taukviela. 15. Apledojums. 16. Nikotīnu saturošs augs. 17. Saplacināti. 24. Pārdotuve. 25. Vienreizējs kaut kādā ziņā. 26. Senlaicīgas mēbeles ar daudzām atvilktņēm. 27. Purva bebrs. 28. Astains abinieks. 31. Amatieris mākslā. 37. Maizes ārējā kārtā. 38. Sienu apdares materiāls (ruļļos). 39. Šausmīga. 40. Cirka jokdari. 41. Saite kūlišu siešanai. 42. Farmaceits. 43. Tādas, kas mil dzimteni.

Vertikāli: 1. Neaizņemta, brīva (vieta). 2. Pieturzīmes. 3. Jautras. 4. Kauss (novec.). 5. Spilgti sarkana krāsviela. 6. Raizes, rūpes. 7. Transportlīdzeklis bez motora. 8. Dārzerpipars. 14. Mehāniska skaitļošanas mašīna. 18. Rotaslietas. 19. Gramstīt, čamdīt. 20. Kāršu spēle. 21. Vērtīga zivs. 22. Zodiaka zvaigznājs. 23. Pārvietoties uz ceļiem. 29. Noglabāt. 30. Piekusis. 31. Nemākslots. 32. Aploks pie kūts sienas. 33. Mākslīgas, nedabīgas. 34. Kazrags. 35. Apdziedāt (Jāņos). 36. Mitēties, rimt.

Augusta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 7. Garnizons. 8. Promenāde. 10. Taverna. 11. Lornete. 12. Panduss. 13. Žagatas. 14. Budisms. 17. Slavens. 20. Kasko. 22. Cunami. 23. Freska. 26. Temps. 28. Lauskas. 31. Persiki. 33. Longete. 34. Zinātne. 35. Daktils. 36. Pienene. 37. Diližanss. 38. Meitenīte.

Vertikāli: 1. Taksobuss. 2. Misters. 3. Kortežs. 4. Kolapss. 5. Veranda. 6. Adresants. 9. Ievads. 15. Insults. 16. Mozaika. 18. Licence. 19. Veikals. 20. Krist. 21. Orfas. 24. Pravietis. 25. Vokālists. 27. Magone. 29. Kotedža. 30. Slepna. 31. Pedelis. 32. Raketes.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Mielasts. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Saules ziedi. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

